

Thiện - Ác nơi bàn phím

ISSN: 2734-9195 11:08 04/08/2026

Sống giữa cõi đời nhiều biến động này, tình thương, sự bao dung và thấu cảm mới chính là tấm thẻ căn cước đẹp để nhất định hình con người.

Con người ta dường như ngày càng dễ dãi hơn trong việc tha thứ cho sự vô minh của chính mình, nhưng lại vô cùng khắt khe, cay nghiệt khi chữa mũi dùi vào người khác. Họ quên mất rằng, đứng sau mỗi hiện tượng lướt qua màn hình kia là cả bản chất sâu kín mà nếu không đủ kiên nhẫn và từ bi, ta mãi mãi chỉ là kẻ đứng ngoài rìa để nhìn ngắm sự thật bằng đôi mắt méo mó.

Không gian mạng ngày nay thường rất dễ dãi trong việc tung hô hoặc vùi dập một ai đó chỉ dựa trên vài hình ảnh cắt ghép hay những dòng tít giật gân câu view. Họ quên mất rằng một nửa chiếc bánh mì dầu thiếu hụt thì công dụng của nó vẫn là bánh mì, nhưng một nửa thông tin bị bóp méo, thiếu trước hụt sau lại mang sức mạnh hủy diệt, bẻ cong hoàn toàn bản chất của sự việc.

Chính vì thế, việc rèn luyện cho mình **tư duy phản biện** và góc nhìn khách quan là chiếc khiên bảo vệ bản thân trước làn sóng nhiễu loạn. Trước khi tiếp nhận và phát tán bất kỳ câu chuyện nào, mỗi người cần chậm lại tư duy kiểm chứng, để nhìn sự việc đa chiều thay vì chỉ hòa theo bề nổi của vấn đề.

Sống tỉnh táo giữa thời đại số không chỉ giúp ta tránh được cạm bẫy của sự dối trá, mà còn giữ cho tâm hồn sự tử tế, không trở thành tác nhân gieo rắc những oan khiên, ngộ nhận cho người khác chỉ vì sự thiếu sót của một nửa thông tin.

Sống chậm lại để thấu hiểu, mở rộng trái tim để bao dung trước những điều chưa vẹn tròn chính là cách tốt nhất để bảo vệ sự lương thiện trong tâm hồn, đồng thời giữ cho cõi mạng cũng như cuộc đời thực bớt đi những oan khiên, đổ vỡ không đáng có.

Sự tử tế trong thời đại số đôi khi bắt đầu từ những điều vô cùng nhỏ bé, một nhịp dừng lại suy nghĩ thấu đáo trước khi nhấn nút chia sẻ, một cái hít thở sâu trước khi gõ xuống dòng phán xét, hay đơn giản là sự dũng cảm chọn im lặng thay vì hòa theo đám đông đang cuồng nộ. Đừng để ngón tay ta trở thành thứ

vũ khí vô hình tước đoạt danh dự của một con người, cũng đừng để sự hiếu kỳ tầm thường làm vấy bẩn **lòng trắc ẩn** vốn có trong tâm hồn.

Cuộc sống ngoài kia vốn đã đủ những nhọc nhằn và giông bão. Không gian mạng, lẽ ra nên là chiếc cầu nối để con người xích lại gần nhau hơn trong sự thấu cảm, chứ không phải là phiên tòa xét xử nơi lòng vị tha bị rẻ rúng và sự cay nghiệt lên ngôi. Khi ta học được cách nhìn tha nhân bằng ánh mắt của sự bao dung, ta không chỉ đang giải thoát cho họ khỏi những oan khiên tủi hờn, mà chính ta cũng đang tự gột rửa cho tâm hồn mình khỏi thứ sân si, ngạo mạn.

Hãy giữ cho mình một cái đầu lạnh trước những thông tin giật gân, và một trái tim nóng đủ đầy tình người trước những nỗi đau chưa được tổ tường. Bởi giá trị của một con người không nằm ở việc ta đứng ở phe nào trong những cuộc tranh cãi vô tận, mà nằm ở việc ta vẫn giữ được bao nhiêu phần lương thiện, tử tế khi đối diện với những bất toàn của thế giới này.

Hình ảnh chỉ mang tính chất minh họa (sưu tầm)

Tội ác nơi bàn phím đôi khi không bắt đầu từ những ý đồ đen tối hay máu lạnh, mà thường nảy mầm từ sự vô tâm, từ những cú click chuột vội vã hay vài dòng bình luận cay nghiệt được gõ ra khi cái tôi đang đứng cao hơn lòng trắc ẩn. Ranh giới của điều thiện và điều ác vô cùng mong manh, mỗi chúng ta đều đang nắm giữ một quyền năng, quyền năng cứu rỗi hoặc vùi dập một con người. Điều thiện không đòi hỏi những điều lớn lao, đôi khi chỉ là sự im lặng đúng lúc trước một tin đồn chưa sáng tỏ, hay sự bao dung khi nhìn thấy lầm lỗi của tha nhân.

Ngược lại, điều ác thời hiện đại đôi khi lại mang vỏ bọc rất đổi bình thường đó là sự hòa theo đám đông, là sự hả hê trên nỗi đau của người khác. Hãy chọn làm ngọn lửa sưởi ấm thay vì làm tàn lửa thiêu rụi cuộc đời ai đó. Bàn phím sinh ra là để kết nối những **tâm hồn**, chứ không phải để trở thành tòa án phán quyết số phận con người.

Nhìn sang những quốc gia có nền giải trí và công nghệ phát triển bậc nhất như Hàn Quốc, ta càng thấy rõ hơn lưỡi dao vô hình của bạo lực mạng sắc bén đến nhường nào. Biết bao nhiêu nghệ sĩ trẻ, bao nhiêu con người vô tội chỉ vì một phút say chân, hay thậm chí chẳng làm gì sai ngoài việc đứng trong tâm bão dư luận, đã phải gánh chịu những đợt sóng công kích tột cùng.

Những biệt giam kỹ thuật số, những bình luận cay độc, miệt thị được nhân bản lên hàng triệu lần đã trở thành bức tường vô hình đẩy họ vào bước đường cùng. Khi sức chịu đựng của con người chạm đến giới hạn, sự tuyệt vọng hóa thành bi kịch, và cái giá phải trả cho những phán xét bông bột ấy chính là mạng sống con người.

Những cái chết đau đớn ấy là hồi chuông cảnh tỉnh đánh thép rằng ngôn từ một khi đã thốt ra hay được gõ xuống dưới danh nghĩa "*tự do ngôn luận*", hoàn toàn có thể mang sức mạnh hủy diệt và tước đoạt đi hơi thở của một sinh mạng ngoài đời thực. Đứng trước những "*phiên tòa*" ảo nhưng để lại hậu quả thật, ta chợt thấm thía rằng sự vô cảm của cộng đồng đôi khi chính là lưỡi dao sắc bén nhất đẩy con người xuống vực sâu.

Vực sâu ấy không chỉ là nơi chôn vùi cuộc đời của những nạn nhân bạc mệnh, mà còn là khoảng không tăm tối của một xã hội đang dần cạn kiệt lòng trắc ẩn, nơi con người ta sẵn sàng dành những lời lẽ cay nghiệt nhất và những làn sóng công kích không lối thoát. Không dừng lại ở đó làn sóng phán xét mù quáng đôi khi còn lan rộng, không từ một ai, kể cả những người đã chọn bước vào con đường tu hành thanh tịnh.

Những người áo vải, dẫu chọn nương mình nơi thiền môn thanh tịnh hay đi giữa đời thường để thực hành hạnh nguyện tha nhân, họ dùng cả cuộc đời để mài giũa lòng từ bi và sự khiêm nhường. Thế nhưng, trong cơn lốc xoáy của thông tin đa chiều và những định kiến bủa vây, họ lại dễ dàng trở thành tâm điểm của những phán xét cay nghiệt. Chỉ vì một câu nói bị cắt xén khỏi ngữ cảnh, một góc quay cố tình hướng sự nghi kỵ về phía họ, hay đơn giản là vì quan điểm của họ không trùng khớp với số đông, lập tức những nỗ lực phụng sự cả một đời bị gạt phăng sang một bên.

Liệu họ có đáng bị như vậy? Chắc chắn là không. Những con người dâng hiến tâm hồn cho niềm tin thiện lành, dẫu có những bất toàn nhỏ bé rất đỗi con người, thì cốt lõi hành trình của họ vẫn là hướng về sự tử tế. Vui đập họ bằng những đao phủ ngôn từ trên không gian mạng không chỉ là sự bất công đối với cá nhân họ, mà còn là hành động bóp nghẹt niềm tin của **xã hội** vào những giá trị đạo đức tốt đẹp. Khi người ta sẵn sàng ném đá vào những biểu tượng của sự hướng thiện chỉ vì sự hiếu kỳ hay thỏa mãn cái tôi nhất thời, thì thứ bị tàn phá không chỉ là danh dự của một con người, mà là chính phế tích trong tâm hồn của kẻ cầm bàn phím.

Sự tôn nghiêm của một đời người, hay phẩm giá của một người thực hành tâm linh, không đáng bị đem ra làm trò tiêu khiển cho những phiên tòa ảo. Đã đến lúc chúng ta cần sự thức tỉnh sâu sắc hơn bao giờ hết bảo vệ người khác trước những làn sóng tấn công vô căn cứ cũng chính là bảo vệ phần người, phần lương tri trong chính bản thân mỗi chúng ta.

Ai sai ai đúng, rốt cuộc đã có pháp luật định đoạt, đã có tòa án lương tâm phán xét, có nhân quả dẫn đường. Đừng biến không gian mạng thành bãi chiến trường vô ơn, khẩu nghiệp, nơi người ta sẵn sàng giẫm đạp lên phẩm giá của đồng loại chỉ để khóa lấp sự trống rỗng và nỗi bất an trong tâm hồn mình. Công lý chưa bao giờ nằm ở tiếng hô hào cuồng nộ của đám đông hiếu kỳ, cũng không được đo lường bằng sức nặng của những lời nguyên rửa cay độc.

Sống giữa cõi đời nhiều biến động này, tình thương, sự bao dung và thấu cảm mới chính là tấm thẻ căn cước đẹp đẽ nhất định hình con người. Thay vì vội vã vung gươm phán xét, hãy học cách lùi lại một bước để sự tĩnh lặng soi sáng cái nhìn. Khi bão giông qua đi, điều đọng lại trong tâm khảm mỗi chúng ta không phải là việc ta đã thắng hay thua trong một cuộc tranh cãi vô tận trên không gian ảo, mà là việc ta đã đối xử với nỗi đau và sự bất toàn của tha nhân bằng một trái tim tử tế đến nhường nào.

Những dòng chữ này vốn chỉ là đôi lời chiêm nghiệm mộc mạc từ một góc nhìn cá nhân, chia sẻ cùng những ai vô tình chạm đến sự đồng điệu trong tâm hồn. Còn nếu chưa đồng quan điểm, hoan hỷ xin cứ mỉm cười lướt qua. Với tâm vị tha của người con Phật, ta hiểu rằng mỗi người đều đang mang trên vai những nghiệp duyên và góc nhìn riêng biệt. Thế nên, thay vì vướng mắc vào những lời trái chiều hay chuốc lấy phiền não, ta chọn hoan hỷ. Cõi mạng hay cõi ta bầy này vốn cũng chỉ là một chặng dừng chân tạm bợ, hãy để sự từ bi và nhẫn nhục soi đường, giữ cho tâm mình luôn tĩnh lặng giữa dòng đời vạn biến.

Bởi chung quy lại, người cầm bút nơi đây chỉ thuần túy muốn dùng ngòi bút làm phương tiện gieo những mầm thiện lành vào lòng người, hoàn toàn không có ý

phán xét, hơn thua hay nhắm vào bất kỳ ai. Mong rằng chút hơi ấm từ con chữ sẽ xoa dịu những nhọc nhằn, để lại sự bình an trọn vẹn, gieo những mầm thiện trong lòng những người hữu duyên.

Tác giả: **Yên Lãm**